

Posudek habilitační práce

Uchazeč: MUDr. Zora Lazúrová, PhD.

Název práce: **Neurohumorálne a autoimunitné mechanizmy v patogeneze ortostatickej intolerancie**

Obor: Vnútorné choroby

Oponent: prof. MUDr. Michal Kršek, DrSc., MBA, FEFIM

Hodnocení

Habilitační práce je psána formou teoretického úvodu následovaného souborem vlastních publikací k tématu a diskusí.

Habilitační práce se skládá z:

1. Teoretického úvodu včetně obsahu, abstraktu a seznamu zkratk v rozsahu 54 stran.
2. Praktické části shrnující stručně cíle, soubor, metody a výsledky práce, publikace samotné uvedené in extenso a diskusi v rozsahu celkem 75 stran.
3. Seznamu použité literatury.

Teoretická část představuje uvádí do studované problematiky a je rozdělena na části věnované ortostatické intoleranci, úloze adenosinergního systému v patogenezi ortostatické intolerance, humorálních mechanismů v patogenezi ortostatické intolerance a autoimunitních mechanismů v patogenezi ortostatické hypotenze. Teoretická část seznamuje čtenáře s teoretickými východisky výzkumů. Je logicky členěná, její rozsah je racionální, text srozumitelný. Z této části vyplývá, že autorka má rozsáhlé znalosti v této oblasti podpořené znalostí relevantních publikací. Velmi oceňuji to, že i když se jedná o poměrně specifickou problematiku, je text psán takovým způsobem, že je srozumitelný a informativní i pro čtenáře, který se problematikou přímo podrobně nezabývá. Diskuse je kvalitní a srozumitelná i s kritickým zhodnocením nálezů. Vše svědčí i pro schopnost autorky pracovat s fakty a prezentovat je adekvátním způsobem, což je základním předpokladem kvalitní práce nejen vědecké, ale i pedagogické.

V souboru publikací autorky k tématu je celkem uvedeno 10 prací. Úloze adenosinergického systému v patogenezi vasovagální synkopy jsou věnovány 4 publikace (3 původní a jedna přehledová práce), úloze humorálních mechanismů v patogenezi ortostatické intolerance 4 publikace (3 původní a 1 přehledová práce) a autoimunitním mechanismům v patogenezi ortostatické hypotenze 2 publikace (1 původní práce a 1 kazuistika).

Z celkového počtu 10 prací je 8 publikováno v časopisech se známým impakt faktorem, z tohoto počtu je Dr. Lazúrová u 4 první autorkou, u zbývajících dvou prací je první respektive jedinou autorkou.

Všechny práce publikované v rámci zkoumané problematiky lze považovat za vysoce originální a významné. Pravděpodobně nejvýznamnějším zjištěním jsou zvýšené koncentrace adenosinu u pacientů s predispozicí k vasovagální synkopě. Úlohu adenosinu dokládá i účinnost antagonistů adenosinových receptorů v redukci recidiv synkopálních

stavů. Za podstatné lze považovat i některá další zjištění týkající se dalších humorálních faktorů v patogenezi ortostatické intolerance.

Publikační aktivita i pedagogická činnost

Jsou zhodnoceny samostatně v habilitačním spisu a zřetelně překračují požadovaná kritéria.

Závěr:

Na základě prostudování habilitační práce a přiložených vědeckých publikací konstatuji, že MUDr. Zora Lazúrová, PhD. je významnou a mezinárodně uznávanou osobností. Dostatečně prokázala své vědecké kvality, které jsou dokumentované uvedenými pracemi a bibliometrickými údaji. MUDr. Zora Lazúrová, PhD. kromě toho vykazuje kontinuální pedagogickou aktivitu, a to jak na pregraduální, tak postgraduální úrovni. Konstatuji, že MUDr. Zora Lazúrová, PhD. splňuje a v řadě parametrů výrazně překračuje požadavky kladené na habilitační řízení. Doporučuji proto obhajobu předložené práce a po úspěšné obhajobě udělení titulu docenta pro obor vnitřní lékařství.

Otázka na kandidátku:

1. V jedné z prací byla prokázána zvýšená adrenokortikální aktivita u pacientů s vasovagální synkopou a to jak podle bazální hladiny kortizolu, tak jejich hladin po stimulaci cosyntropinem (ACTH). V diskusi uvádíte, že je to pravděpodobně v důsledku stimulace ortostatickým stresem. Domníváte se, že je toto způsobeno interakcí/parakrinními mechanismy na úrovni nadledviny, nebo aktivací celé osy hypotalamus-hypofýza-nadledviny s podílem centrálních mechanismů?

V Praze dne 27. 12. 2025

prof. MUDr. Michal Kršek, DrSc., MBA. FEFIM